CQ HAND + UPPER LIMB
SPECIALIST ORTHOPAEDIC SURGEON

PATIENT INFORMATION

Loạn sản rãnh ròng rọc và phẫu thuật tạo hình rãnh ròng rọc

Trang này được dị ch bằng máy và chưa được bác sĩ kiểm tra. **Bản tiếng Anh** là bản chính thức.

Lý do phẫu thuật này được đề xuất

Phẫu thuật tạo hình rãnh ròng rọc được chỉ định khi rãnh nằm phía sau xương bánh chè quá phẳng, khiến xương bánh chè liên tục bị trượt ra ngoài. Rãnh này được gọi là rãnh ròng rọc (trochlea); khi nó không hình thành đúng cách thì gọi là loạn sản rãnh ròng rọc. Phẫu thuật này nhằm định hình lại rãnh sao cho có thể giữ xương bánh chè vững chắc hơn.

Phẫu thuật này thường được chỉ định cho những người có rãnh ròng rọc bị phẳng nghiêm trọng và vẫn tiếp tục gặp phải tình trạng mất ổn định của xương bánh chè. Nó cũng có thể là lựa chọn cho một số thanh thiếu niên vẫn còn các vùng sụn tăng trưởng chưa đóng kín, và có thể thực hiện mà không ảnh hưởng đến quá trình tăng trưởng về sau. Mục tiêu của ca phẫu thuật là giúp xương bánh chè ổn định, giảm đau đớn, đồng thời cải thiện chức năng vận động trong sinh hoạt hàng ngày và khi tham gia thể thao.

Trước khi phẫu thuật

Sau khi đặt lịch phẫu thuật, đội ngũ của chúng tôi sẽ cung cấp cho bạn những hướng dẫn rõ ràng để bạn biết chính xác cần làm gì. Bạn phải ngừng ăn và uống 7 giờ trước khi phẫu thuật. Chúng tôi yêu cầu thời gian 7 giờ thay vì 6 giờ để giờ mổ của bạn có thể được đưa lên sớm hơn nếu lịch mổ diễn ra sớm hơn dự kiến. Bác sĩ phẫu thuật sẽ chỉ định những loại thuốc thường dùng của bạn cần ngừng uống và thời điểm ngừng; vì vậy hãy mang theo danh sách ghi rõ tất cả các loại thuốc bạn đang dùng, kể cả các thuốc chống đông máu. Hãy sắp xếp người đưa đón về nhà sau phẫu thuật vì bạn sẽ không được tự lái xe. Vào ngày phẫu thuật, hãy mặc quần áo rộng rãi và thoải mái. Nếu bạn mắc các bệnh lý khác, có thể bạn sẽ cần làm xét nghiệm máu hoặc được bác sĩ gây mê khám; tuy nhiên hầu hết mọi người đều không cần.

CQ HAND + UPPER LIMB
Dr Kieran Hirpara — Specialist Orthopaedic Surgeon
Suite 2, Level 1, Mater Private Hospital Rockhampton, 31 Ward Street, The Range, QLD 4700
Phone 07 4863 6556 · office@cqupperlimb.com.au · cqupperlimb.com.au

Vào ngày phẫu thuật

Bạn sẽ đến khu vực tiếp nhận bệnh nhân phẫu thuật của bệnh viện, nơi bạn sẽ được làm thủ tục nhập viện và chuẩn bị cho ca mổ. Sau đó, bạn sẽ gặp bác sĩ gây mê. Ca phẫu thuật này được thực hiện dưới gây mê toàn thân. Đôi khi người ta còn sử dụng phương pháp chặn dây thần kinh vùng để giảm đau sau phẫu thuật; bác sĩ gây mê sẽ trao đổi với bạn về vấn đề này vào ngày hôm đó. Tiếp theo, bạn sẽ được đưa vào phòng mổ để tiến hành ca phẫu thuật.

Bạn sẽ tỉnh dậy tại khu vực hồi sức, nơi các điều dưỡng sẽ theo dõi tình trạng sức khỏe của bạn cho đến khi tác dụng của thuốc mê hết. Khi tình trạng sức khỏe ổn định, bạn sẽ được chuyển đến khu nội trú hoặc về nhà, tùy thuộc vào loại phẫu thuật và diễn biến hồi phục của bạn.

Quy trình phẫu thuật

Phẫu thuật tạo hình rãnh ròng rọc nhằm định hình lại rãnh phía sau xương bánh chè, giúp giữ xương bánh chè vững chắc hơn. Bác sĩ phẫu thuật sẽ thực hiện ca mổ qua một đường rạch ở phía trước đầu gối. Rãnh này sẽ được làm sâu và định hình lại cho gần với hình dạng bình thường hơn. Nhờ đó, xương bánh chè có thể nằm vững và di chuyển trong rãnh mới thay vì bị trượt ra ngoài.

Một số bệnh nhân cần thực hiện nhiều thủ thuật cùng lúc. Việc định hình lại rãnh thường được kết hợp với việc sửa chữa hoặc tái tạo dây chằng nhằm giữ vững xương bánh chè từ phía trong khớp gối. Trong trường hợp bản thân xương đùi bị xoắn vặn, bác sĩ có thể cắt xương và xoay về vị trí tốt hơn, điều này cũng giúp giữ xương bánh chè đi đúng đường. Bác sĩ phẫu thuật sẽ giải thích những phương pháp nào phù hợp với tình trạng của bạn, vì mỗi ca phẫu thuật đều được điều chỉnh tùy theo hình dạng khớp gối riêng biệt.

Sau phẫu thuật, vết mổ được khâu lại và băng bó cẩn thận. Bạn sẽ tỉnh dậy tại phòng hồi sức với đầu gối đã được băng bó và cố định; đội ngũ y tế sẽ hướng dẫn cách chăm sóc vết thương trước khi bạn xuất viện.

Sau khi phẫu thuật

Bạn sẽ tỉnh dậy tại khu vực hồi sức, sau đó sẽ được chuyển sang phòng bệnh khi tình trạng ổn định. Các điều dưỡng sẽ theo dõi sát sao và cho bạn dùng thuốc giảm đau để bạn cảm thấy thoải mái. Đầu gối của bạn sẽ được băng bó và cố định; đội ngũ bác sĩ của chúng tôi sẽ hướng dẫn cách chăm sóc vết thương trước khi bạn xuất viện. Chúng tôi để băng gạc trên vết thương khoảng 10 ngày; vui lòng không tự ý tháo băng ra trước thời hạn đó trừ khi có chỉ định của bác sĩ. Chúng tôi sẽ thay hoặc gỡ băng gạc khi khám lại cho bạn. Bạn sẽ được khuyến khích đứng dậy và đi lại dưới sự hỗ trợ, thường là ngay trong ngày đầu tiên. Trong 24 giờ đầu sau khi ra viện, cần có người ở bên cạnh bạn. Đội ngũ y tế sẽ thông báo cho bạn biết là bạn có thể về nhà ngay hay phải ở lại viện qua đêm.

CQ HAND + UPPER LIMB
Dr Kieran Hirpara — Specialist Orthopaedic Surgeon
Suite 2, Level 1, Mater Private Hospital Rockhampton, 31 Ward Street, The Range, QLD 4700
Phone 07 4863 6556 · office@cqupperlimb.com.au · cqupperlimb.com.au

Quá trình hồi phục

Trong những ngày đầu sau phẫu thuật, đầu gối của bạn sẽ cảm thấy đau và sưng. Việc dùng thuốc giảm đau sẽ giúp bạn cảm thấy dễ chịu hơn; đồng thời việc nâng cao chân lên khi nghỉ ngơi cũng giúp giảm sưng. Việc chườm đá cũng có thể làm dịu cơn khó chịu. Thông thường, tình trạng sưng sẽ dần thuyên giảm trong vòng vài tuần đầu.

Ban đầu, bạn sẽ có thể đứng dậy và đi lại với sự hỗ trợ, thường là ngay trong ngày đầu tiên. Chuyên viên vật lý trị liệu sẽ hướng dẫn bạn các bài tập nhằm phục hồi khả năng vận động và tăng cường sức mạnh cho các cơ đùi. Những bài tập này quan trọng không kém gì chính ca phẫu thuật; vì vậy hãy thực hiện đúng theo hướng dẫn. Bạn có thể di chuyển quanh nhà, nhưng hãy từ từ và tuân thủ lời khuyên của đội ngũ y tế về mức độ trọng lượng được phép đặt lên chân.

Khi tình trạng sưng giảm và khả năng vận động trở lại, các hoạt động hàng ngày sẽ trở nên dễ dàng hơn. Việc đi cầu thang, đứng lâu hơn hay gập đầu gối cũng sẽ trở nên tự nhiên dần theo thời gian. Bạn có thể lái xe sau khi được bác sĩ phẫu thuật cho phép; đồng thời có thể quay lại làm việc và tham gia các hoạt động thể thao khi sức mạnh và sự tự tin của bạn được phục hồi. Những người có rãnh ròng rọc bị phẳng nghiêm trọng hơn đôi khi cần thêm một chút thời gian mới có thể trở lại tập luyện thể thao.

Quá trình hồi phục ở mỗi người là khác nhau. Thời gian hồi phục của bạn có thể khác đi; bác sĩ phẫu thuật và chuyên viên vật lý trị liệu sẽ hướng dẫn bạn từng bước trong suốt quá trình này.

Những biến chứng có thể xảy ra

Hầu hết bệnh nhân đều hồi phục tốt, nhưng đôi khi vẫn có thể gặp phải các vấn đề. Bác sĩ phẫu thuật và đội ngũ y tế sẽ theo dõi sát sao để phát hiện sớm bất kỳ dấu hiệu bất thường nào.

Sau phẫu thuật, xương bánh chè vẫn có thể bị trượt hoặc cảm thấy không ổn định. Bạn có thể nhận thấy đầu gối bị khuỵu do xương bánh chè trượt, hoặc có cảm giác nó lại đang lệch ra khỏi vị trí. Nếu điều này xảy ra, hãy thông báo cho bác sĩ phẫu thuật trong lần tái khám tiếp theo, hoặc gọi cho phòng khám sớm hơn nếu đầu gối cứ bị khuỵu.

Bề mặt khớp phía sau xương bánh chè có thể bị mòn theo thời gian. Tình trạng này được gọi là viêm khớp do hao mòn, và có thể ảnh hưởng đến vùng trước đầu gối sau ca phẫu thuật. Bạn có thể cảm thấy đau âm ỉ, nhức nhối ở phía trước đầu gối, hoặc nghe thấy tiếng lục cục, tiếng cọ xát khi gập đầu gối. Cơn đau có thể tăng nặng khi đi cầu thang, ngồi xổm hoặc ngồi lâu. Nếu nhận thấy những triệu chứng này, hãy trao đổi với bác sĩ phẫu thuật trong lần tái khám để được đánh giá tình trạng khớp.

Việc chỉnh hình rãnh nơi xương bánh chè nằm cũng có thể ảnh hưởng đến lớp sụn bao phủ xương. Sụn là lớp mô mịn, trơn tru giúp xương bánh chè di chuyển dễ dàng. Nếu lớp sụn bị ảnh hưởng, bạn có thể cảm thấy đầu

CQ HAND + UPPER LIMB
Dr Kieran Hirpara — Specialist Orthopaedic Surgeon
Suite 2, Level 1, Mater Private Hospital Rockhampton, 31 Ward Street, The Range, QLD 4700
Phone 07 4863 6556 · office@cqupperlimb.com.au · cqupperlimb.com.au

gối bị kẹt, có tiếng cọ xát hoặc sưng tấy. Hãy báo cho bác sĩ phẫu thuật biết về bất kỳ triệu chứng nào để được kiểm tra kỹ lưỡng.

Một số bệnh nhân thực hiện thêm các thủ thuật khác cùng lúc, chẳng hạn như di chuyển điểm gắn của gân phía dưới xương bánh chè, có thể gặp nhiều biến chứng hơn sau phẫu thuật. Bác sĩ phẫu thuật sẽ giải thích rõ những phần nào của ca mổ áp dụng cho bạn và những dấu hiệu cần chú ý.

Đối với các thiếu niên vẫn còn các vùng sụn tăng trưởng chưa đóng kín, ca phẫu thuật này không ảnh hưởng đến quá trình phát triển về sau. Điều này đã được xác nhận qua các bệnh nhân trẻ được phẫu thuật vì tình trạng xương bánh chè thường xuyên bị trật khớp.

Nếu bạn nhận thấy bất kỳ dấu hiệu bất thường nào như đau mới xuất hiện, sưng phù hoặc cảm giác đầu gối không ổn định, hãy liên hệ với phòng khám. Bảng liệt kê các biến chứng ở trang này cung cấp tỷ lệ xảy ra của từng vấn đề nếu bạn muốn biết chi tiết.

Khi nào nên gọi cho chúng tôi

Hãy gọi cho chúng tôi nếu bạn bị sốt, hoặc nếu vùng da quanh vết thương trở nên đỏ hơn, sưng lên hoặc có dịch chảy ra. Hãy gọi nếu cơn đau của bạn đột nhiên trở nên dữ dội hơn, hoặc nếu bắp chân bị sưng và đau nhức. Hãy đến phòng cấp cứu nếu bạn thấy khó thở, hoặc nếu mất cảm giác ở chân hoặc không thể cử động được chân. Những triệu chứng này cần được kiểm tra ngay lập tức. Nếu có bất kỳ điều gì khiến bạn lo lắng, hãy gọi cho phòng khám. Chúng tôi muốn được biết về điều đó sớm.

CQ HAND + UPPER LIMB
Dr Kieran Hirpara — Specialist Orthopaedic Surgeon
Suite 2, Level 1, Mater Private Hospital Rockhampton, 31 Ward Street, The Range, QLD 4700
Phone 07 4863 6556 · office@cqupperlimb.com.au · cqupperlimb.com.au